

# ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlášené: 27.04.1990

Časová verzia predpisu účinná od: 01.05.1990

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

**125**

**ZÁKON**

**České národní rady**

ze dne 25. dubna 1990,

**kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 114/1988 Sb.,  
o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním  
zabezpečení**

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

## **Čl. I**

Zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, se mění a doplňuje takto:

1. V § 1 písm. d) se vypouštějí slova „a životního prostředí“.
2. V § 1 se vypouští odstavec 3.
3. V § 5 se nadpis nad číselným označením tohoto paragrafu přesunuje pod jeho číselné označení.
4. V § 5 odst. 1 věta první zní: „Okresní národní výbory a krajské národní výbory zřizují komise péče o rodinu a děti jako správní komise.“.
5. V § 5 odst. 2 se slova „Národní výbor“ nahrazují slovy „Národní výbory“ a slova „národního výboru“ slovy „národních výborů“.
6. V § 5 se vypouštějí odstavce 3 a 4.
7. V § 5 odst. 7 se vypouštějí věty první a druhá.
8. V § 5 se dosavadní odstavce 5 až 9 označují jako odstavce 3 až 7.
9. § 6 včetně nadpisu zní:

## **„§ 6**

### **Zvláštní orgány sociálního zabezpečení**

(1) Okresní národní výbory a krajské národní výbory zřizují jako zvláštní orgány<sup>9a)</sup> k posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů pro účely sociálního zabezpečení posudkové komise sociálního zabezpečení (dále jen „posudkové komise“). Posudková komise je řízena radou národního výboru a je podřízena též posudkové komisi vyššího stupně; jde-li o posudkovou komisi krajského národního výboru, je řízena radou krajského národního výboru a je podřízena též ministerstvu. Za svou činnost odpovídá radě národního výboru.

(2) Posudková komise se skládá z posudkového lékaře sociálního zabezpečení se specializací v oboru, dalšího lékaře a tajemníka posudkové komise. Posudková komise se usnáší většinou hlasů svých členů.

(3) Posudkového lékaře sociálního zabezpečení a tajemníka posudkové komise určí národní výbor z řad svých odborných pracovníků. Další lékaře určí národní výbor na návrh příslušných orgánů.<sup>9b)</sup>

(4) Jednání posudkové komise řídí posudkový lékař sociálního zabezpečení, který vybere podle povahy projednávaného případu dalšího lékaře z řad lékařů určených národním výborem.

(5) Jednání posudkové komise má právo se účastnit i zástupce občana, jehož zdravotní stav a pracovní schopnost jsou posuzovány. Členové posudkové komise a občané přizvaní k jednání jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s jednáním dozvěděli.

(6) Krajský národní výbor v případě potřeby pověří okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby svou posudkovou komisí posuzoval invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s prováděním sociálního zabezpečení účastníků boje proti fašismu a obětí fašismu, jakož i politických vězňů z let 1948 až 1989, a s prováděním sociálního zabezpečení na základě mezinárodních smluv, popřípadě v dalších odůvodněných případech pro území celého kraje.

(7) Krajský národní výbor v dohodě s dalšími krajskými národními výbory pověří v případě potřeby okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise posuzovala invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s prováděním sociálního zabezpečení na základě mezinárodních smluv, i pro území těchto krajů.

(8) Krajský národní výbor pověří okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise posoudila zdravotní stav a pracovní schopnost účastníka řízení v případě, že se posudkové komise příslušného okresního národního výboru staly vyloučením svých členů pro podjatost nezpůsobilé jednat a usnášet se.

(9) Okresní národní výbor v odůvodněných případech zřídí posudkové komise s působností pro pracující velkých organizací, které mají závodní zdravotnické zařízení.“.

10. V § 7 písm. a) se slova „umělců,<sup>10)</sup> občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících“ nahrazují slovy „osob samostatně výdělečně činných,<sup>10)</sup>“.
11. V § 7 písm. b) se slova „podle § 11 písm. a) č. 1“ nahrazují slovy „podle § 9 odst. 1 písm. a) č. 5.“.
12. V § 8 písm. a) se vypouští bod č. 3.
13. V § 8 písm. b) se vypouští bod č. 6.
14. § 9 odst. 1 písm. a) zní:
  - „a) rozhoduje
  1. ve sporných případech o vzniku a zániku sociálního zabezpečení členů jednotných zemědělských družstev a osob samostatně výdělečně činných,
  2. o dávkách nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných,
  3. o pohřebném při úmrtí nepracujícího důchodce, popřípadě jeho rodinného příslušníka a o podpoře při narození dítěte důchodkyni nebo manželce, popřípadě jiné rodinné příslušnici nepracujícího důchodce,
  4. o lázeňské péči družstevních rolníků, osob samostatně výdělečně činných, nepracujících důchodců a jejich rodinných příslušníků, s výjimkou nemocí, u nichž lázeňskou péči povolují podle zvláštních předpisů orgány státní zdravotní správy,
  5. o sociálním důchodu,

6. o zvýšení sociálního důchodu pro bezmocnost,
7. o výchovném k sociálnímu důchodu,
8. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva neodpracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
9. o povinnosti osob samostatně výdělečně činných uhradit dlužné pojistné,
10. o povinnosti osob samostatně výdělečně činných vrátit dávku nemocenského zabezpečení poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než náležela a o povinnosti jednotného zemědělského družstva nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou dávek zabezpečení družstevních rolníků,
11. o povinnosti důchodce vrátit dávku důchodového zabezpečení (pojištění) poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než mu náležela a o povinnosti organizace nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou důchodu, pokud rozhodování o takové dávce patří do působnosti národního výboru,
12. o odvolání proti rozhodnutí sociální komise jednotného zemědělského družstva o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte,
13. o poskytování přídávků na děti členům jednotného zemědělského družstva v případech stanovených zvláštními předpisy,<sup>12)</sup>
14. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při provádění zákona o sociálním zabezpečení,<sup>21)</sup> pokud jde o dávky nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, o podporu při narození dítěte a o pohřebné poskytované důchodcům, jakož i o odstraňování tvrdostí při provádění zákona o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte,<sup>22)</sup>“.
15. V § 9 odst. 1 písm. d) body 3 a 4 znějí:
  - „3. o dávky důchodového zabezpečení osob samostatně výdělečně činných,
  4. o vdovský nebo sirotčí důchod po občanech uvedených v bodě 3,“.
16. V § 9 odst. 1 písm. d) se vypouštějí body 5 a 6 a dosavadní body 7 až 11 se označují jako body 5 až 9.
17. § 9 odst. 1 se doplňuje písmeny e) a f), která znějí:
  - „e) navrhuje Úřadu důchodového zabezpečení v Praze zápočet doby zaměstnání a náhradních dob ve sporných případech, včetně započtení doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou povinně konali českoslovenští občané a doby zajetí v době nesvobody,
  - f) předkládá návrhy na odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při provádění zákona o sociálním zabezpečení, pokud jde o důchodové zabezpečení.“.
18. V § 9 odst. 2 se slova „odstavce 1 písm. a) č. 7 až 9“ nahrazují slovy „odstavce 1 písm. a) č. 3“.
19. V § 10 předvěti a písm. a) a b) znějí:

„Okresní národní výbor svou posudkovou komisí

  - a) rozhoduje
    1. z podnětu lékařské poradní komise<sup>14)</sup> o tom, zda je invalidní nebo částečně invalidní občan, který je neschopný práce pro nemoc nebo úraz po dobu alespoň šesti měsíců a jemuž náleží nemocenské a který nepožádal o invalidní nebo částečný invalidní důchod, nebo nebylo-li vyhověno jeho žádosti,
    2. o nutnosti trvalého převedení pracovníka na jinou práci nebo o nutnosti trvalé změny zaměstnání, zjistila-li posudková komise v souvislosti s rozhodováním o dávkách důchodového zabezpečení, že pracovník pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale způsobilost konat dále dosavadní práci nebo že ji nesmí konat pro onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí,<sup>15)</sup>
    3. o tom, zda je dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvlášť náročnou pro přiznání příplatku k přídávkům na děti z

nemocenského pojištění<sup>16)</sup> a k výchovnému poskytovanému příslušníkům ozbrojených sil a sborů podle zvláštních předpisů<sup>16a)</sup> a pro přiznání mateřského příspěvku, rozhodují-li o něm orgány nemocenského pojištění nebo orgány nemocenské péče v ozbrojených silách a sborech,<sup>17)</sup>

4. o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu dítěte pro účely výplaty přídavků na děti z nemocenského pojištění nebo výchovného poskytovaného příslušníkům ozbrojených sil a sborů podle zvláštních předpisů,<sup>16a)</sup>

b) vydává posudek

1. o invaliditě nebo částečné invaliditě, nejde-li o případy uvedené pod písmenem a) č. 1,

2. o bezmocnosti,

3. o tom, zda je dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště náročnou pro přiznání příplatku k přídavkům na děti družstevních rolníků a osob samostatně výdělečně činných a příplatku k výchovnému,<sup>18)</sup> popřípadě v řízení o náhradních dobách<sup>19)</sup> a v řízení o mateřském příspěvku, rozhodují-li o něm příslušné orgány sociálního zabezpečení,

4. o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu dítěte pro účely výplaty přídavků na děti občanů uvedených v bodě 3, výplaty výchovného a sirotčího důchodu,

5. na žádost orgánů sociálního zabezpečení o tom, zda si občan může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu životní úroveň vlastní prací,<sup>20)</sup>

6. na žádost orgánů ozbrojených sil a sborů o schopnosti příslušníka ozbrojených sil a sborů k přiměřenému občanskému zaměstnání,“.

20. § 11 se vypouští.

21. V § 13 se v předvětí slova „svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „svou posudkovou komisí“ a v písmenech a) a b) se slova „posudkové komise sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „posudkové komise“.

22. V § 19 odst. 1 písm. a) se doplňuje bod 13, který zní:

„13. o náhradě příjmu při vojenském cvičení a dalších druzích služby v ozbrojených silách osobám samostatně výdělečně činným,“.

23. V § 22 se slova „svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „svou posudkovou komisí“.

24. V § 30 se v předvětí slova „svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „svou posudkovou komisí“.

25. V § 35 se v předvětí slova „svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „svou posudkovou komisí“.

26. § 54 odst. 1 písm. a) zní:

„a) o dávkách nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných a nepracujících důchodců, s výjimkou rozhodování o snížení nebo odnětí těchto dávek,“.

27. V § 56 odst. 1 písm. a) bod 1 se slova „posudková komise sociálního zabezpečení“ nahrazují slovy „posudková komise“.

28. V § 56 odst. 1 písm. d) se vypouštějí slova „a životního prostředí“.

29. § 56 odst. 1 písm. f) zní:

„f) sídlem okresního národního výboru, jehož posudková komise (§ 6 odst. 6 až 8) byla pověřena posuzovat invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s výkonem sociálního zabezpečení,“.

30. § 56 odst. 3 zní:

„(3) Žádost o pohřebné po osobě samostatně výdělečně činné se podává okresnímu národnímu výboru, u kterého byl zemřelý přihlášen k sociálnímu zabezpečení. Žádost o pohřebné po nepracujícím důchodci se podává místnímu národnímu výboru ve střediskové

obci, městskému nebo okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl zemřelý trvalý pobyt.“.

31. V § 58 v předvěti se vypouštějí slova „a s Českou odbornou radou a po projednání s Českým výborem Svazu družstevních rolníků“.
32. § 58 písm. a) zní:  
„a) podrobnosti o složení a jednání správních komisí a posudkových komisí národních výborů,“.
33. V § 58 písm. e) se slova „lhůty pro rozhodování o“ nahrazují slovy „podrobnosti o“.

## **Čl. II**

Do zahájení činnosti posudkových komisí podle tohoto zákona zajišťují jejich úkoly lékaři a tajemníci, kteří jsou členy dosavadních posudkových komisí sociálního zabezpečení, za předsednictví posudkového lékaře sociálního zabezpečení.

## **Čl. III**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

**Šafařík v. r.**

**Pithart v. r.**

9a) § 63b zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 140/1988 Sb.).

9b) Např. ústavů národního zdraví, zdravotnické služby Sboru nápravné výchovy ČR, krajských správ SNB, krajských vojenských správ.

10) § 2 odst. 1 písm. c) zákona o sociálním zabezpečení.

16a) Zákon č. 88/1952 Sb., o materiálním zabezpečení příslušníků ozbrojených sil, ve znění zákona č. 76/1959 Sb. a zákona č. 100/1970 Sb. Zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění zákona č. 63/1983 Sb.

